پروتکل کارآزمایی بالینی
مرکز ثبت کارآزمایی بالینی ایران

۱۴۰۵/۰۸/۱۶

اثربخشی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر کاهش ولع مصرف و افزایش انعطاف‌پذیری روانشناختی در افراد مبتلا به سوءمصرف مواد

چکیده پروتکل

هدف ازمطالعه
تعیین اثربخشی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر کاهش ولع مصرف و افزایش انعطاف‌پذیری روانشناختی در افراد مبتلا به سوءمصرف مواد
طراحی
کارآزمایی بالینی دارای گروه آزمایش و کنترل، با گروه های موازی، کور سازی ندارد، تصادفی شده، بر روی 50 نفر انجام می شود برای تصادفی سازی از جدول اعداد تصادفی استفاده شده است.
نحوه و محل انجام مطالعه
مطالعه از افراد مبتلا به سوءمصرف مواد شهر اهواز انجام می شود. تعداد 50 فرد دارای سوءمصرف مواد با روش نمونه گیری در دسترس و هدفمند و بر طبق معیارهای ورود، انتخاب می شوند. آنها به طور تصادفی در دو گروه مداخله و گروه کنترل تقسیم می شوند. مداخله طی 8 جلسه 90 دقیقه ای به صورت یک جلسه در هفته به مدت 2ماه صورت می گیرد. همچنین کورسازی انجام نمی گیرد.
شرکت کنندگان/شرایط ورود و عدم ورود
شرایط ورود شامل: تشخیص سوءمصرف مواد یا اختلال مصرف مواد بر اساس DSM-5-TR یا تشخیص روان‌پزشک/روان‌شناس،داشتن سن 20 تا 50 سال، حداقل ۶ ماه سابقه مصرف منظم ماده و شرایط عدم ورود شامل:داشتن اختلال روان‌پزشکی حاد یا نیاز به بستری قبل از پژوهش، داشتن بیماری جسمانی شدید یا ناتوان‌کننده، مصرف داروهای روان‌پزشکی.
گروه‌های مداخله
گروه مداخله شامل افراد مبتلا به سوءمصرف مواد می باشد که طی 8 جلسه 90 دقیقه ای به این صورت که هر هفته 1 جلسه تحت پروتکل مداخله آموزش سیستم خانواده درونی را دریافت می کنند. در حالی که گروه کنترل، مداخله ای دریافت نمی کنند.
متغیرهای پیامد اصلی
ولع مصرف، انعطاف‌پذیری روانشناختی

اطلاعات عمومی

علت بروز رسانی
نام اختصاری
اطلاعات ثبت در مرکز
شماره ثبت کارآزمایی در مرکز: **IRCT20260902070889N1**
تاریخ تایید ثبت در مرکز: **2026-09-06, ۱۴۰۵/۰۶/۱۵**
زمان‌بندی ثبت: **prospective**
آخرین بروز رسانی: **2026-09-06, ۱۴۰۵/۰۶/۱۵**
تعداد بروز رسانی‌ها: **0**
تاریخ تایید ثبت در مرکز
2026-09-06, ۱۴۰۵/۰۶/۱۵

اطلاعات تماس ثبت کننده
نام
علی دلفی
نام سازمان / نهاد
کشور
جمهوری اسلامی ایران
تلفن
+98 61 5919 8022
آدرس ایمیل
akbarsg1393@gmail.com

وضعیت بیمار گیری
در حال بیمار گیری
منبع مالی

تاریخ شروع بیمار گیری مورد انتظار
2026-09-23, ۱۴۰۵/۰۷/۰۱
تاریخ پایان بیمار گیری مورد انتظار
2026-11-22, ۱۴۰۵/۰۹/۰۱
تاریخ شروع بیمارگیری تحقق یافته
خالی
تاریخ پایان بیمارگیری تحقق یافته
خالی
تاریخ خاتمه کارآزمایی
خالی

عنوان علمی کارآزمایی
اثربخشی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر کاهش ولع مصرف و افزایش انعطاف‌پذیری روانشناختی در افراد مبتلا به سوءمصرف مواد

عنوان عمومی کارآزمایی
اثربخشی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر کاهش ولع مصرف و افزایش انعطاف‌پذیری روانشناختی
هدف اصلی مطالعه
درمانی
شرایط عمده ورود و عدم ورود به مطالعه
شرایط عمده ورود به مطالعه قبل از تصادفی سازی:

تشخیص سوءمصرف مواد یا اختلال مصرف مواد بر اساس DSM-5-TR یا تشخیص روان‌پزشک/روان‌شناس داشتن سن 20 تا 50 سال حداقل ۶ ماه سابقه مصرف منظم ماده

شرایط عمده عدم ورود به مطالعه قبل از تصادفی سازی:
داشتن اختلال روان‌پزشکی حاد یا نیاز به بستری قبل از پژوهش داشتن بیماری جسمانی شدید یا ناتوان‌کننده مصرف داروهای روان‌پزشکی

سن
از سن **20 ساله** تا سن **50 ساله**

جنسیت
مذکر

فاز مطالعه
مصداق ندارد

گروه‌های کور شده در مطالعه
اطلاعات موجود نیست

حجم نمونه کل
حجم نمونه پیش‌بینی شده: **50**

تصادفی سازی (نظر محقق)
اختصاص تصادفی به گروه‌های مداخله و کنترل

توصیف نحوه تصادفی سازی
تخصیص تصادفی واجدین شرایط به دو گروه مداخله و کنترل، به صورت تصادفی ساده و با استفاده از توالی تصادفی ایجاد شده توسط جدول اعداد تصادفی در سایتRandomization.comخواهد بود. (برای تهیه لیست تصادفی‌سازی در سایت Randomization.com ابتدا تعداد نمونه‌ها، تعداد گروه‌ها و نوع تصادفی‌سازی (مانند بلوکی) وارد می‌شود؛ سپس سایت به‌صورت خودکار فهرستی تصادفی برای تخصیص افراد به گروه‌های پژوهش تولید می‌کند که می‌توان از آن در فرایند نمونه‌گماری یا تخصیص آزمودنی‌ها استفاده کرد). این توالی با حروف کوچک نوشته شده ودر یک پاکت دربسته نگهداری می شود. هنگام انتخاب هر فرد درب پاکت باز شده و فرد طبق کد وارد گروه مشاوره یا کنترل می شود.

کور سازی (به نظر محقق)
کور نشده است

توصیف نحوه کور سازی

دارو نما
ندارد

اختصاص به گروه‌های مطالعه
موازی

سایر مشخصات طراحی مطالعه

کد ثبت در سایر مراکز ثبت بین‌المللی

خالی

تاییدیه کمیته‌های اخلاق

1

کمیته اخلاق

نام کمیته اخلاق
کمیته اخلاق دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز

آدرس خیابان
بزرگراه گلستان، فرهنگ شهر، بلوار کارگر جنوبی

شهر
اهواز

استان
خوزستان

کد پستی
6134937333

تاریخ تایید
2026-05-26, ۱۴۰۵/۰۳/۰۵

کد کمیته اخلاق
IR.IAU.AHVAZ.REC.1405.139

بیماری‌های (موضوعات) مورد مطالعه

1

شرح
سوء مصرف مواد افیونی

کد ICD-10
F11.1

توصیف کد ICD-10
Opioid abuse

متغیر پیامد اولیه

1

شرح متغیر پیامد
میل به مصرف مواد

مقاطع زمانی اندازه‌گیری
در شروع مداخله، 2 هفته پس از مداخله، 8 هفته پس از مداخله، 2 ماه پس از پایان مداخله

نحوه اندازه‌گیری متغیر
پرسشنامه میل به مصرف دارو فرانکن و همکاران (۲۰۰۲)

2

شرح متغیر پیامد
انعطاف‌پذیری روانشناختی

مقاطع زمانی اندازه‌گیری
در شروع مداخله، 2 هفته پس از مداخله، 8 هفته پس از مداخله، 2 ماه پس از پایان مداخله

نحوه اندازه‌گیری متغیر
پرسشنامه انعطاف‌پذیری روانشناختی شخصی‌سازی‌شده کاشدن و همکاران (۲۰۲۰)

متغیر پیامد ثانویه

خالی

گروه‌های مداخله

1

شرح مداخله
گروه مداخله: جلسه ۱: معرفی و خلاقانه ناامیدیمعرفی اعضای گروه، درمانگر و اهداف جلساتبیان قوانین و چارچوب جلساتارزیابی تاریخچه تلاش‌های فرد برای کنترل ولع مصرف با پرسش‌هایی مانند: «چه کارهایی انجام داده‌اید؟ نتیجه چه بوده است؟»اجرای تمرین «کنترل مشکل است»بررسی و بحث درباره هزینه‌های اجتناب و تلاش برای کنترل تجربیات ناخوشایندجلسه ۲: پذیرش و تماس با لحظه حالتوضیح مفهوم پذیرش تجربیات درونیآموزش و اجرای تمرین ذهن‌آگاهی تنفساجرای تمرین «نشستن با ولع» با هدف مشاهده ولع بدون اقدام بر اساس آناستفاده از استعاره «مسافران در اتوبوس» برای مواجهه با افکار مرتبط با مصرفجلسه ۳: ناهمجوشی شناختیتوضیح مفهوم همجوشی و ناهمجوشی شناختیآموزش و اجرای تمرین‌های ناهمجوشی، از جمله تکرار افکار با صدای کارتونینوشتن افکار روی برگ و رها کردن آنتمرین «برچسب‌گذاری افکار» با استفاده از عبارت «این فقط یک فکر است»کمک به مراجع برای ایجاد فاصله روان‌شناختی از افکار و باورهای مرتبط با مصرفجلسه ۴: خود به‌عنوان زمینهمعرفی مفهوم «خود به‌عنوان زمینه»استفاده از استعاره «آسمان و آب‌وهوا» برای نشان دادن تفاوت میان خود مشاهده‌گر و افکار و احساساتاجرای تمرین مشاهده‌گر و مشاهده افکار مانند ابرهایی که در آسمان عبور می‌کنندتوضیح تفاوت میان «خود مفهومی» و «خود

مشاهده‌گر»استفاده از استعاره «صفحه شطرنج و مهره‌ها» برای درک بهتر این مفهومجلسه ۵: ارزش‌هاروشن‌سازی ارزش‌های اساسی زندگیشناسایی ارزش‌هایی که فرد می‌خواهد در زندگی بدون مصرف مواد دنبال کند؛ مانند خانواده، کار و سلامتاجرای تمرین «سنگ قبر» یا «۸۰ سالگی» برای شناسایی و اولویت‌بندی ارزش‌های مهم زندگیبررسی تفاوت میان ارزش‌ها و اهدافبررسی نقش ارزش‌ها در ایجاد انگیزه برای تغییر رفتارجلسه ۶: اقدام متعهدانهتعیین اهداف کوچک و ارزش‌محور به شیوه SMARTبرنامه‌ریزی برای انجام اقدامات ارزش‌محور علی‌رغم وجود ولع و افکار مرتبط با مصرفاجرای تمرین «گام‌های کوچک»شناسایی موانع احتمالی در مسیر تغییرتقویت تعهد فرد نسبت به انجام رفتارهای همسو با ارزش‌های شخصیجلسه ۷: ترکیب فرایندها و مدیریت ولعمرور شش فرایند اصلی ACTاجرای تمرین جامع «پذیرش ولع، ناهمجوشی و اقدام ارزش‌محور»نقش‌آفرینی و تمرین موقعیت‌های پرخطر مرتبط با مصرفآموزش نحوه برخورد با لغزش (Lapse)بررسی تجربه‌های فرد و تقویت تعهد مجدد به مسیر تغییرتمرین استفاده همزمان از پذیرش، ذهن‌آگاهی، ناهمجوشی و ارزش‌ها در موقعیت‌های واقعیجلسه ۸: مرور، تقویت و پیگیریمرور پیشرفت‌های حاصل‌شده در طول جلساتمرور و تقویت مهارت‌های آموخته‌شدهبررسی و تکمیل تمرین‌های خانگی نهاییتدوین برنامه پیشگیری از عودارزیابی پس‌آزمونجمع‌بندی فرایند درمانخداحافظی و برنامه‌ریزی برای پیگیری وضعیت مراجع

طبقه بندی
درمانی - غیره

2

شرح مداخله
گروه کنترل: هیچگونه آموزشی دریافت نمی کنند.

طبقه بندی
مصداق ندارد

مراکز بیمار گیری

1

مرکز بیمار گیری

نام مرکز بیمار گیری
کلینیک ترک اعتیاد پاسارگاد

نام کامل فرد مسوول
بابک هاشمی

آدرس خیابان
خیابان سلمان فارسی، بین سلطانی و منصوری، پلاک 112

شهر
اهواز

استان
خوزستان

کد پستی
6171584922

تلفن
+98 61 3551 2893

ایمیل
pasargad.atc@gmail.com

حمایت کنندگان / منابع مالی

1

حمایت کننده مالی

نام سازمان / نهاد
دانشگاه آزاد اسلامی

نام کامل فرد مسوول
فرید جمالی شینی

آدرس خیابان
بزرگراه گلستان، فرهنگ شهر، بلوار کارگر جنوبی

شهر
اهواز

استان
خوزستان

کد پستی
6134937333

تلفن
+98 61 3334 8421

فکس
+98 61 3332 9200

ایمیل
info@iauahvaz.ac.ir

آدرس صفحه وب
https://ahvaz.iau.ir/fa

ردیف بودجه

کد بودجه

آیا منبع مالی همان سازمان یا نهاد حمایت کننده مالی است؟
بلی

عنوان منبع مالی
دانشگاه آزاد اسلامی

درصد تامین مالی مطالعه توسط این منبع
100

بخش عمومی یا خصوصی
عمومی

مبدا اعتبار از داخل یا خارج کشور
داخلی

طبقه بندی منابع اعتبار خارجی
خالی

کشور مبدا

طبقه بندی موسسه تامین کننده اعتبار
دانشگاهی

فرد مسوول پاسخگویی عمومی کارآزمایی

اطلاعات تماس

نام سازمان / نهاد
دانشگاه آزاد اسلامی

نام کامل فرد مسوول
علی دلفی

موقعیت شغلی
دانشجو

آخرین مدرک تحصیلی
لیسانس

سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها
روانشناسی

آدرس خیابان
بندقیر، خیابان شهید سلمان پور، پلاک9

شهر
شوشتر

استان
خوزستان

کد پستی
6147528963

تلفن
+98 61 5919 8022

فکس

ایمیل
ali_delfi@gmail.com

فرد مسوول پاسخگویی علمی مطالعه

اطلاعات تماس
نام سازمان / نهاد
دانشگاه آزاد اسلامی
نام کامل فرد مسوول
علی دلفی
موقعیت شغلی
دانشجو
آخرین مدرک تحصیلی
لیسانس
سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها
روانشناسی
آدرس خیابان
بندقیر، خیابان شهید سلمان پور، پلاک9
شهر
شوشتر
استان
خوزستان
کد پستی
6147528963
تلفن
+98 61 5919 8022
فکس
ایمیل
ali_delfi@gmail.com

فرد مسوول به‌روز رسانی اطلاعات

اطلاعات تماس
نام سازمان / نهاد
دانشگاه آزاد اسلامی
نام کامل فرد مسوول
علی دلفی
موقعیت شغلی
دانشجو
آخرین مدرک تحصیلی
لیسانس
سایر حوزه‌های کاری/تخصص‌ها
روانشناسی
آدرس خیابان
بندقیر، خیابان شهید سلمان پور، پلاک9
شهر
شوشتر
استان
خوزستان
کد پستی
6147528963
تلفن
+98 61 5919 8022
فکس
ایمیل
ali_delfi@gmail.com

برنامه انتشار

فایل داده شرکت کنندگان (IPD)
بله - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود دارد
پروتکل مطالعه
بله - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود دارد
نقشه آنالیز آماری
بله - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود دارد
فرم رضایتنامه آگاهانه
بله - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود دارد
گزارش مطالعه بالینی
بله - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود دارد
کدهای استفاده شده در آنالیز
بله - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود دارد
نظام دسته‌بندی داده (دیکشنری داده)
بله - برنامه‌ای برای انتشار آن وجود دارد
عنوان و جزییات بیشتر در مورد داده/مستند
داده های مطالعه ، پروتکل درمانی
بازه زمانی امکان دسترسی به داده/مستند
بعد از انتشار مقالات
کسانی که اجازه دارند به داده/مستند دسترسی پیدا کنند
همه علاقه مندان به پژوهش در این حیطه
به چه منظور و تحت چه شرایطی داده/مستند قابل استفاده است
هر نوع آنالیزهایی برروی داده های تحویل شده مجاز و با ذکر منبع قابل قبول است.
برای دریافت داده/مستند به چه کسی یا کجا مراجعه شود
از طریق ایمیل علی دلفی به آدرس : ali_delfi@gmail.com
یک درخواست برای داده/مستند چه فرایندی را طی می‌کند
ارسال ایمیل به علی دلفی و بعد از تایید اعضای تیم تحقیقاتی، داده ها ارسال خواهد شد
سایر توضیحات